

محمد رضا پهلوی، آخرین نفر از سلسله‌ی شاهان ایران. چهارم آبان‌ماه ۱۲۹۸ شمسی با خواهر همزادش «اشرف» در محله‌ی سنگلج تهران متولد شد. پدرش از افراد بریگاد قزاق مستقر در قزوین بود که توانست پس از گرفتن قدرت از سلسله‌ی قاجار به عنوان شاه ایران در ۱۴ اردیبهشت ۱۳۰۵ تاجگذاری کند. محمد رضا بزرگترین پسر او نیز از همین تاریخ به عنوان ولیعهد ایران معرفی گردید. محمد رضا بنا به خواست و اراده‌ی پدر - که

نظامی بسیار سختگیری بود- به دبستان نظام رفت و در سال ۱۳۱۰ از این مدرسه فارغ‌التحصیل شد و در همان سال برای ادامه‌ی تحصیل در دبیرستان نظام به کشور سوئیس اعزام شد و پنج سال در آنجا ماند. محمد رضا پهلوی در سال ۱۳۱۵، بلافاصله پس از بازگشت از سوئیس، به امر رضاشاه به دانشکده‌ی افسری رفت و در شهریور ۱۳۱۷ با درجه‌ی ستوان دومی فارغ‌التحصیل گشت. محمد رضا پهلوی برای اولین بار در زمان ریاست جمهوری هری ترومن در ۲۴ آبان ۱۳۲۸ به طور رسمی از آمریکا دیدن کرد. این سفر به جهت دادن امتیازهایی در مقابل گرفتن وام از آن کشور بود. شاه در تاریخ ۲۶ دی ماه به همراه همسرش به بهانه‌ی معالجه و استراحت با چشمانی اشک‌بار از ایران خارج شد و اداره‌ی امور را به شورای سلطنت سپرد.

او ابتدا به مصر رفت و پس از آن به مراکش پرواز کرد. با انتشار خبر گریختن شاه، ایران یکپارچه جشن و سرور شد، شادی مهارناپذیری که در تاریخ ایران سابقه نداشت. رفتن شاه و سیاست‌های بختیار که سعی در حفظ چهره‌ی آزادی‌خواه خود داشت، راه را برای پیروزی انقلاب هموار نمود. او در مقابل خواست و آرزوی یکپارچه‌ی مردم که بازگشت رهبر انقلاب را می‌خواستند، قادر به مقاومت نبود و سرانجام پس از افت و خیزهای بسیار، امام خمینی(س)؛ رهبر انقلاب اسلامی، در دوازدهم بهمن ماه پس از پانزده سال تبعید به وطن بازگشت و ایران شاهد بزرگترین استقبال تاریخ شد.

سرانجام در ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ با اعلام بی‌طرفی ارتش، انقلاب پیروز شد و نظام دوهزار و پانصد ساله‌ی سلطنتی ایران برای همیشه از میان رفت. شاه که در مراکش اقامت کرده بود به سبب شدت یافتن بیماری‌اش (سرطان غدد لنفاوی) به باهاما سفر کرد اما به سبب فشار مردم ایران و مسئولین جمهوری اسلامی ایران برای بازگرداندن شاه به کشور و محاکمه‌ی او در دادگاه انقلاب، شاه مجبور به ترک باهاما در تاریخ ۲۰ خرداد ۱۳۵۸ شد. پس از مدتی سرگردانی به سبب وخامت وضع جسمانی‌اش مجبور به اقامت در بیمارستان پایگاه نظامی آمریکا در مکزیک شد، اما بعد از مدتی به خاطر نیاز به مراقبت‌های ویژه در ۳ مهر ۱۳۵۸ به نیویورک رفت. در همین اوضاع و احوال سفارت آمریکا در ایران در ۱۳ آبان ۱۳۵۷ به تسخیر دانشجویان پیرو خط امام(س) درآمد، دانشجویان تعدادی از کارکنان آمریکایی سفارت را به گروگان گرفتند و شرط آزادی آنان را تحویل شاه به دولت اعلام کردند. دولت آمریکا به سبب فشار افکار عمومی ناچار شد از شاه بخواهد که آمریکا را ترک کند. شاه در حالی که پزشکانش هرگونه مسافرت و حرکت را برای او ممنوع کرده بودند، در ۲۴ آذر ۱۳۵۸ آمریکا را به قصد پاناما ترک کرد و بار دیگر در ۳ فروردین ۱۳۵۹ پاناما را ترک کرده و به مصر رفت و سرانجام در تاریخ ۱۳ مرداد ۱۳۵۹ در آن کشور مرده و همان‌جا نیز دفن گردید.

و این سرنوشت حکومت‌های دیکتاتوری و طاغوت و حاکمان آن است.